

म्वसिक्ता इव चर्मवन्थाः सर्वे प्रयत्नाः भवन्ति Spr. 3114. प्रारब्धे क्लृप्तमाते कार्यं भवन्ति किं मुधियः KATHĀS. 81, 115. यत्सौहृदादिपुत्राः भवन्ति so v. a. ablassen von Spr. 3129. भूतं schlaff geworden Suçr. 1, 97, 21. रञ्जु KATHĀS. 43, 36.

शिन m. N. pr. eines Mannes PRAVARĀDHJ. in Verz. d. B. H. 53, 42. — Vgl. शिनि.

शिनि m. N. pr. eines Mannes (in den PURĀṆA verschiedener Männer) aus Vṛṣṇi's Geschlecht UḍḍĀL. zu UṇĀDIS. 4, 51. TRIK. 4, 1, 35. सत्य-कश्च शिनिः सुतः MBu. 2, 125, 3, 12330. 7, 6032. 16, 89. HARIV. 1934. 5078. 9203. fg. VP. 424. 431. BUĀG. P. 9, 21, 19. 24, 12. fg. 25. in °प्रवीर das Geschlecht des Ćini MBu. 5, 4. शिनिवासुदेवाः P. 6, 2, 34. Schol. — Vgl. शैनेय, शैन्य.

शिनिवाहु N. pr. eines Flusses VP. 183, N. 80.

शिनिवास m. N. pr. eines Berges BUĀG. P. 5, 16, 27. शिनी° ed. Bomb. शिनीवास s. शिनिवास.

शिनेयु m. N. pr. eines Sohnes des Ushant (Uçant) HARIV. 1975. des Uçanas VP. 4, 12, 2 (शितेयु WILSON).

शिपद् s. शिप.

शिपिविलुक्त्रै m. ein best. Wurm oder dgl. AV. 5, 20, 7.

शिपिविष्ट m. = शिपिविष्ट RAMĀN. zu AK. 2, 4, 37 nach ÇKDr.

शिपाट्क m. N. pr. eines Mannes RĀĀG-TAR. 6, 350.

शिपि m. in der Erklärung von शिपिविष्ट mit पशु gleichgesetzt. पशो वै विलुः पशवः शिपिः TS. 2, 3, 5, 2. = रश्मि Nir. 3, 8. शैत्याच्छ-नयोगाच्च (योगाद्वा Ind. St.) शिपि वारि प्रचलते। तत्पानाद्रत्तणाच्चैव शिपयो रश्मयो मताः। तेपु प्रवेशाद्विशेषः (प्रविष्टः सविता Ind. St.) शिपिविष्टं क्वाच्यते ॥ इति व्यासवचनम् ÇKDr.; vgl. Ind. St. 2, 37. = प्राणिन् MAULAN. zu VS. 8, 55. Die Comm. verstehen das Wort nicht.

शिपितं partic.; तच्छिपितमिव (kahl?) पशस्य भवति ÇAT. Br. 11, 1, 4, 4.

शिपिविष्टं adj. 1) kahl AK. 3, 4, 37. H. 453. an. 4, 65. MED. f. 65. HALĀJ. 2, 453. यतिरिक्तं शिपिविष्टम् KĀTH. 13, 10. — 2) hautkrank (डु-श्मन्) AK. H. 453. H. an. MED. HALĀJ. 3, 31. शिपिः शिपिविष्टः u. s. w. sollen am Çrāddha nicht theilnehmen ĀPAST. 2, 17, 21. — 3) Bez. Vishnu's NAIGH. 4, 2. Nir. 3, 7, 8. RV. 7, 99, 7. 100, 5. 6. VS. 8, 55. 22, 20. ÇAT. Br. 11, 1, 4, 3. 12, 6, 4, 12. TS. 2, 3, 5, 2. 7, 5, 5, 2. TBR. 1, 3, 8, 5. 4, 5, 4. ĀÇV. ÇA. 2, 12, 5. GOP. UTR. 1, 9. MBu. 12, 1506. शिपिविष्टेति चाख्यायाम् क्लोनेरामा च यो भवेत्। तेनाविष्टं तु यत्किञ्चिपिविष्टेति च स्मृतः ॥ 13229. fg. 13, 6978. HARIV. 14114. BUĀG. P. 4, 13, 35. 8, 16, 51. 17, 26. PANKĀR. 4, 3, 34 (S. 249). — 4) Bez. Rudra — Çiva's AK. TRIK. 4, 1, 47. H. 198. H. an. MED. HALĀJ. 1, 13. GĀṬĀDH. in Verz. d. Oxf. H. 191, a, 7. VS. 16, 29.

शिपिविष्टकं adj.: (सिकताः) नुल्लुकाः शिपिविष्टकाः etwa glatt TBR. 3, 10, 4, 4.

शिपिविष्टवन् adj. das Wort शिपिविष्ट enthaltend TS. 7, 5, 5, 2. TBR. 1, 3, 8, 5. 4, 5, 4. KĀTH. 14, 10. PANKĀV. Br. 18, 6, 25.

शिप्रक m. N. pr. des Mörders von Suçarman VP. 4, 24, 12.

शिप्रवन् (von शिप्रा) adj. backig: Indra RV. 6, 17, 2.

शिप्रा f. 1) Backe, du. NAIGH. 4, 8. Nir. 6, 17. TS. PRĀT. 4, 11. पीत्वी शिप्रे ध्रुवपयः RV. 8, 63, 10. 3, 32, 1. 5, 36, 2. 10, 96, 9. 103, 6. — 2) Backenstück am Helm: किरण्ययीः RV. 5, 54, 11. 8, 7, 25. am Zügel der Rosse:

वि व्यस्व शिप्रे 1, 101, 10. — 3) Nase Nir. a. a. O. — Vgl. श्रपः, दश, विशिप्रिय, वृषशिप्र, सु, किरण्य, किरि.

शिप्रिणीवन् (von शिप्रिन्) adj. so v. a. शिप्रवन्. Indra RV. 10, 103, 5. शिप्रिन् (von शिप्रा) adj. dass.: Indra RV. 1, 29, 2. 81, 4. 6, 44, 14. 8, 1, 27. 2, 28. 17, 4. या षिञ्च सोमं वीरायं शिप्रिणीं 32, 24. 33, 7. — अस्माकं शिप्रिणीनां (vermuthlich fehlerhaft; etwa: शिप्रिणीवन् voc.) सोमपाः सोमपात्राम्। सखे वञ्चिन्सखीनाम् 1, 30, 11.

शिफा 1) m. = शिफा VIDJĀVINODA zu AK. nach ÇKDr. — 2) शिफा f. a) eine faserige oder schwache Wurzel (von Gräsern und Sträuchern) AK. 2, 4, 1, 11. 3, 4, 26, 202. H. 1120. an. 2, 303. MED. ph. 3. HALĀJ. 2, 28. नृपो कृस्वशिफाशाखी 23. AK. 2, 4, 1, 8. H. 1117. als Zuchtruthe angewandt: विदलरञ्ज्वाद्यैर्विदध्यान्पतिर्दमम् M. 9, 230. शिफाशैवाप्रापादश zehn Ruthenstreiche 8, 369. Lotuswurzel H. 1166. — b) Bez. verschiedener Pflanzen: Nardostachys Jatamansi (जटामांसी) Dec. H. an. MED. Anethum Sowa Roxb. und Gelbwurz RĀĀG. im ÇKDr. — c) Mutter H. an. MED. — d) = सरित् H. an. MED. N. pr. eines Flusses (nach SĀJ.): कृते ते स्यातां प्रवृणे शिफायाः RV. 1, 104, 3. — Vgl. प्रतिपर्ण und शाखा.

शिफाक m. Lotuswurzel ÇABDAR. im ÇKDr.

शिफाकन्द n. dass. AK. 1, 2, 3, 42.

शिफाधर m. Zweig, Ast ÇABDAR. im ÇKDr.

शिफारुक् m. der indische Feigenbaum RĀĀG. im ÇKDr.

शिवि m. 1) N. pr. a) eines Mannes mit dem patron. Auçinara, Liedverfassers von RV. 10, 179. ein wegen seiner Freigebigkeit und Uneigennützigkeit hochgerühmter Fürst, der seinen Leib hingab um eine Taube zu retten (dasselbe wird übrigens auch von seinem Sohne Vṛṣhadarbhā erzählt). H. an. 2, 539. MED. v. 25. 27 (hier शिव). MBu. 1, 3539. 3669. fg. 6996. 3, 16674. 4, 1768. 5, 4000. 7, 2209. fg. 12, 932. fg. 1794. 6199. 8593. 13, 3093. 14, 2790. HARIV. 1677. fg. R. GORR. 2, 116, 30. KATHĀS. 7, 88. fg. 62, 110. VP. 4, 18, 2. BUĀG. P. 1, 12, 20. 2, 7, 45. 4, 13, 16. 8, 20, 7. 9, 23, 2. 3. 10, 72, 21. Verz. d. Oxf. H. 5, b, 13. 13, a, 21. 166, b, No. 370. Çākjamuni als Ćibi Vāṇi beim Schol. zu H. 233 (शिति die Hdschr.); vgl. शिविक 1). — b) eines Sohnes des Indra MBu. 1, 7304. — c) des Indra im 4ten Manvantara VP. 262. शिखिन् der gedr. Text. — d) eines Daitja MBu. 1, 2526. 2644. HARIV. 189. 2281. 12938. 13092. 14282. VP. 1, 21, 1. — e) pl. eines Volkes, das auf Ćibi Auçinara zurückgeführt wird, Schol. zu P. 4, 2, 52. 5, 3, 112. LIA. 1, 644. 2, 168. MBu. 2, 1189. 3, 15626. 15718. 8, 2106. HARIV. 1678. VARĀH. BRU. S. 4, 24. 5, 67. 16, 26. 17, 19. KATHĀS. 113, 17. DAÇAK. 153, 13. शिवेस्तु शिवयः (patron.) पुत्राश्चत्वारः HARIV. 1679. sg. ein Fürst der Ćibi VARĀH. BRU. S. 11, 59. — 2) Raubthier TRIK. 2, 5, 3. — 3) eine Art Birke (भर्ज; vgl. शिति, शिलि) H. an. MED. 25. 27 (hier शिव). — Wird häufig शिवि (aber nie in den Bomb. Ausgg.) geschrieben. Vgl. शैव्य.

शिविक (Chi-pi-kia im Chinesischen) m. N. pr. 1) eines Königs, eines Gāṭaka des Çākjamuni, HIOUEN-THSANG 1, 137; vgl. शिवि 1) a) am Ende. — 2) pl. eines Volkes im Süden VARĀH. BRU. S. 14, 12.

शिविका f. Sänfte, Palankin AK. 2, 8, 21. H. 738. fg. HALĀJ. 2, 295. वरुति शिविकामन्ये यात्यन्ये शिविकागतः Spr. (II) 4735. MBu. 1, 3352. 3486. 4988. 5323. 3, 12463. 13155. 5, 458. HARIV. 3385. 4898. 6953. R.